

הטייס העומאני היה רק הקדימון: האזהרה שמסתתרת מאחורי הטיסה מדובאי

written by אלי קלוטשטיין | 02.10.2026
פורסם במקור ראשון, בתאריך 2 באוקטובר, 2026.

התקרית שטלטלה מדינה שלמה, כאשר טייס ממוצא עומאני ביקש שלשום לרסק את טיסת פליי דובאי לתל-אביב על כל נוסעיה, רובם המוחלט ישראלים ובהם ילדים, צריכה להיבחן לא רק בהקשר הנקודתי שהתרחשה בו. יש להסתכל עליה, בין היתר, בהקשר האזורי, ביחס למלחמה באיראן ועוד.

גם אם היה זה פיגוע ואפילו אם לא, המקרה שוב העמיד למבחן את חוסנם של הסכמי אברהם והבריתות האזוריות שנוצרו כאן בשנים האחרונות ^[1] אבל גם לא הצליח לגרום להם להתרסק. יתרה מכך, באופן אירוני דווקא הוא יצר הזדמנות לשיחה שנייה (לפחות) השבוע בין ראש הממשלה בנימין נתניהו ובין נשיא איחוד האמירויות, מוחמד בן זאיד.

הטיסות הסדירות מזרחה בשנים האחרונות דרך איחוד האמירויות, לצד היעדר תקריות קודמות מסוג זה, הן רק הוכחה אחת מרבות לכך שהסכמי אברהם הפכו לדבר שבשגרה, עניין משעמם. זה הרבה יותר מאות מתה. יש כאן קשר שמועיל לשני הצדדים, וחשיבותו גבוהה לשניהם, כפי שמדגימה תשומת הלב האישית שהקדיש שלשום בן זאיד להתפתחויות.

היחסים עם האמירויות, אבל גם עם בחריין ומרוקו, מחזיקים מעמד למרות הקשיים, המהמורות והמלחמה הממושכת. ירושלים ואבו־דאבי אפילו משתפות פעולה במאבק באיראן, והאויב המשותף דווקא מחזק את טיב הקשרים ביניהן, ובפועל גורם להתגבשותה של ברית אזורית.

לצד זאת, האירוע גם מפנה את אור הזרקורים למדינות שלא הצטרפו להסכמים. עומאן, למשל, היא אחת כזאת. בחודשים האחרונים, במקביל למתקפות שספגו, ניסו העומאנים להגיע להבנות עם איראן ולעמוד לצידה במלחמה ^[2] משהו שגם ארה"ב שמה לב אליו, לפי דבריו הנרגזים של הנשיא דונלד טראמפ ואחרים בממשל.

בכלל, הם לא מסתמנים כגורם שאפשר לסמוך עליו בטווח הארוך. בסולטנות מדגישים שהם אינם מוכנים לכינון יחסים עם ישראל אלא רק לקשרים שאינם רשמיים, וגורמי ממשל שם מסיתים נגדנו ללא הרף. הפעולה של הטייס העומאני היא רק מסמר נוסף בארון הקבורה הזה, אלא אם תשנה מסקט את דרכה.

מדינה אחרת היא ערב הסעודית, שעדיין ממשיכה לפסוח על שתי הסעיפים. אף שהסכימה לאשר את נחיתת המטוס כשהיה במצוקה, ולמרות הדיווחים שבכיר סעודי אולי נכח בפגישה

באמירות עם נתניהו בתחילת השבוע, היא סירבה לאפשר למטוס ישראלי לנחות בשטחה כדי לאסוף את הנוסעים, וגם כנראה לא משתפת אותנו בחקירת הטייס.

ערב הסעודית עדיין מדשדשת במאבק מול החות'ים, שעלולים לחסום את המוצא שלה לים סוף בכל יום, ועל כן היא נזקקת לשיתוף פעולה צבאי ומודיעיני ישראלי. ובכל זאת, מנהיגה, יורש העצר מוחמד בן סלמאן, ניצל את השעות הספורות לאחר האירוע כדי לתקוף שוב את "הכיבוש" ואת מדיניותנו בעזה. אם החות'ים יממשו את האיום שלהם מהשבוע להפציץ גשרים בריאד, בן סלמאן עוד עלול להתחרט על דבריו נגדנו.

ברמה המעשית, ההצהרה של בן סלמאן היא איתות נוסף, בעיקר לקהל הבית שלו בממלכה ² שמתנגד מאוד לישראל ולנורמליזציה איתה ³ שהוא לא מתכוון לוותר על הקישור שיצר בין הסוגיה הפלסטינית לנורמליזציה עם ישראל. התעקשותו צפויה לאתגר מאוד את הנשיא טראמפ, ולבחון את נחישותו להעמיד את הסכמי אברהם ⁴ אחת מפינות המורשת הגדולות שלו ⁵ בלב המדיניות הבינלאומית שלו. כאשר יבוא לשקול במאזניים השקעה של 2 מיליארד דולר והסכם גרעין נרחב אל מול המורשת שלו, במה יבחר?

עת רגישה

יש רגעים שבהם קמפיין פוליטי מתנגש במציאות, ויש זמנים שבהם דווקא המציאות מיישרת קו עם הקמפיין. אויבינו ינצלו כל הזדמנות להזיק לנו, אך הם גם מסתכלים על לוח השנה ומאתרים מועדים שבהם לנזק הפסיכולוגי והתודעתי תהיה השפעה נלווית גדולה יותר.

בלשכת ראש הממשלה דיברו השבוע על התגברות האיומים נגד יהודים וישראלים בעולם, אך טרם פורסם קצה החוט שיוביל להפללת המעורבות האיראנית בניסיון הפלת המטוס ⁶ גם אם ראש הממשלה אתמול הדגיש בריאיון לפוקס ניוז שטייס המשנה שדקר את חברו עבר תהליכי הקצנה דתית אסלאמית. אבל לא צריך להרחיק לכת עד כדי כך כדי למצוא טביעות אצבע של טהרן: השבוע נעצרו בבריטניה חמישה חשודים שביקשו לפוצץ מטוסים אמריקניים בבסיס חיל אוויר מקומי בעזרת מכונות תופת, וכנראה פעלו בהכוונה איראנית. התקרית הזאת מוכיחה כי הרפובליקה האסלאמית תעשה שימוש בכל האמצעים שברשותה במסגרת המלחמה ההיברידית נגד ישראל וארה"ב.

לצד זאת, חשוב לזכור כאן בארץ שככל שיגברו הדמוניזציה נגדנו וניסיונות הבידוד הכלכליים ⁷ כולל במדינות המערב ⁸ כך צפויים להתרבות ניסיונות פגיעה וטרור מצד גורמים מסוג "זאב בודד" נגד מטרות ישראליות ויהודיות ברחבי העולם. פיגועים "איכותיים" יותר, כגון ניסיון חטיפה של מטוס, צפויים לצאת לפועל לרוב דווקא בצורה מאורגנת ומתוכננת, כאשר גורם משמעותי כגון מדינה או ארגון טרור רב-לאומי יעמדו מאחוריהם. בה בעת, גם גורמים יחידים, נאשים, מדוכאים או מונעים מקנאה דתית עלולים לנסות זאת.

בין אם טהרן עומדת מאחורי ניסיון ריסוק המסוק מדובאי ובין אם לאו, התקופה הקרובה ⁹

כולל בחירות בארה"ב ובישראל § תעמיד במבחן גדול את שירותי הביטחון בארץ, גם במקרה שלא יתחדש במלוא עוזו הקרב עם האייתוללות. עלינו לעמוד על המשמר, שכן האיראנים עדיין תאבי נקם, וסביר להניח שלא יפסיקו לנסות לנקום את מות מנהיגם ושאר שדרת המפקדים שחוסלו בשנים האחרונות.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.